

Magnetogram ni avtoriziran!

MAGNETOGRAM PREDSEDNIKA VLADE RS JANEZA JANŠE

PREDSTAVITVE PREDLOGA DEKLARACIJE O USMERITVAJ ZA DELOVANJE REPUBLIKE SLOVENIJE V INSTITUCIJAH EVROPSKE UNIJE V OBDOBJU JANUAR 2013 – JUNIJ 2014

Ljubljana, 7 marec 2013, Državni zbor

Spoštovana predsedujoča, spoštovane poslanke in poslanci, drage kolegice in kolegi!

Maja bo minilo 9 let, odkar je Slovenija postala članica Evropske unije. V 9 letih članstva je Slovenija med drugim v začetku leta 2007 postala članica evroobmočja, konec leta 2007 oziroma v začetku 2008 del širšega schengenskega prostora, v prvi polovici leta 2008 pa je predsedovala Svetu ministrov in Evropskemu svetu. To so bili časi optimizma in rasti v Evropski uniji, časi velikih premikov, širine in tudi velikih načrtov. To obdobje je bilo v znamenju zaupanja v tako imenovani varen okvir Evrope, Evropske unije, v kar smo predvsem nove članice iskreno verjele. Šele kasneje se je pokazalo, da ta okvir ni vseboval vseh ključnih varoval in garancij, na nekaterih točkah je slonel na bolj trhljavih krilih rasti in blagostanja. Pokazal se je velik primanjkljaj v politični in ekonomski uniji, kjer okvir ni bil v celoti izpolnjen. Ekonomska kriza je pokazala na ta manko na zelo boleč način, za nekatere države članice bolj, za tiste bolj pripravljene, ki so hitreje reagirale, pa manj. Slovenijo je ta kriza prizadela nadpovprečno, doživela jo je in jo še doživlja na zelo boleč način. Zato je še toliko bolj pomembno, da postanemo še bistveno bolj dejavni na nacionalni ravni, kot tudi pri uveljavljanju svojih interesov. V okviru institucij Evropske unije lahko samo na ta dvojni način učinkovito dvignemo Slovenijo iz tega kritičnega stanja.

Deklaracija o usmeritvah za delovanje Slovenije v institucijah Evropske unije v obdobju letošnjega in prve polovice naslednjega leta, ki jo imate pred sabo, neke vrste strateški dokument, ki vsebuje tako predstavitev stanja in prednostnih nalog Slovenije v času leta in pol. V času predsedovanja Irske, Litve in v prvi polovici naslednjega leta Grčije. Pri pripravi te deklaracije je bil upoštevan zakonodajni in delovni program Evropske komisije za letošnje leto. Ta dokument predvideva nek razvoj dogodkov v kolikor je to možno predvideti in načrtovati, vendar pa dogajanja v zadnjih štirih letih v Evropski uniji kažejo, da vse to vedno ni možno. In tako bo verjetno tudi v letošnjem in prihodnjem letu, dogajalo veliko stvari, ki jih ne nacionalni, in ne evropski strateški dokumenti niso zajeli, in v tem smislu niti ne deklaracije, ki smo jih sprejemali v slovenskem parlamentu. Nekateri krizni razmere so marsikje pospešile tempo reševanja situacije, v Evropski uniji je tudi v posameznih državah članicah, spomnimo se sestanka v zvezi z Grčijo, deloma Španijo, Irsko, Portugalsko, Ciprom v zadnjem letu tukaj moral biti odziv na dogajanja izjemno fleksibilen, ne glede na to kaj je pisalo v kakšnih deklaracijah in bojim se da bo tako tudi v tem času, za katerega predlagamo ta dokument.

Zaradi tega že na začetku poudarjam, da je treba to deklaracijo razumeti, kot nek širši okvir, ključne odločitve pa se bodo sprejemale sproti, glede na samo situacijo in pobude, ki bodo prihajale. Gradivo, ki ga imate kot podlago za današnjo razpravo je sestavljeno iz dveh delov. Prvi del je predlog deklaracije, tu gre za deklarativni političen dokument, ki izpostavlja ključne prioritete v prihajajočem obdobju, kot si jih pač lahko predstavljamo, pa tudi kot si jih lahko

predstavljajo te prioritete evropske institucije, glede na to, da upoštevamo tudi njihov koledar. V drugem delu tega dokumenta so zapisane prednostne naloge Slovenije za delo v Svetu Evropske unije za letošnje in prvo polovico naslednjega leta. Te prednostne naloge so spremni dokument deklaracij in predstavljajo okvirno stališče do ključnih dosjejev, ki bodo v naslednjih 18 mesecih oziroma 16 mesecih obravnavani v Svetu Evropske unije.

Sama deklaracija vsebuje sedem priorit. Prva je prizadevanje za izhod iz krize, druga je dejavni prispevek k razpravi o reformi Evropske unije, tretji je nadaljnja krepitev ekonomske in monetarne unije v Evropski uniji, štiri doseganje gospodarske rasti in oblikovanje novih delovnih mest, delujoča infrastruktura ter delujoč enotni trg, peta učinkovita raba virov in zagotavljanje kakovosti bivanja, šest zagotavljanje območja pravice varnostni in svobode in sedma nadaljnja regionalna povezovanja in podpora procesu širitve Evropske unije. Seveda lahko med oziroma lahko bi k tem sedmim prioritetam dodali še marsikaj, vendar pa je sedem priorit v ospredju več kot dovolj in ravno na teh sedmih področjih potrebujemo jasne usmeritve.

Glede izhoda iz krize je to prioriteta na prvem mestu, kljub umiritvi razmer na finančnih trgih v drugi polovici lanskega leta so ekonomske napovedi za celotno evroobmočje vse prej kot obetavne. Zimska napoved evropske komisije za letošnje leto napoveduje krčenje gospodarske aktivnosti evroobmočja, šibko rast se lahko pričakuje šele v naslednjem letu. Še nekoliko bolj pesimistične napovedi te iste institucije veljajo za našo državo. Prizadevanje za izhod iz krize so tako v ospredju političnih razprav na najvišji ravni odločanja Evropske unije, torej Evropskem svetu. Tudi lani je bila tej temi posvečena večina evropskih svetov. Tako je bil med drugim na teh srečanjih dogovorjen pakt za rast in delovna mesta, podana je bila usmeritev za oblikovanje enotnega nadzornega mehanizma nad bankami ter tudi mehanizma za neposredno dokapitalizacijo bank in na opravljeno razpravo nadaljnji krepitvi evropske monetarne unije. Vse razprave povezane z izhodom iz krize se bodo nadaljevale na naslednjih petih letošnjih rednih zasedanjih Evropskega sveta. Tudi teme, ki sem jih že prej omenil in so bile na dnevnem redu lani, potrebujejo nadaljevanje, večina teh mehanizmov nima vseh instrumentov dodelanih. Ta proces se nadaljuje, ponekod pa niso zaključene ratifikacije. Ključna rdeča nit bodo nedvomno nadaljnji ukrepi za stabilizacijo razmer, predvsem na bančnem in fiskalnem področju, ter ukrepi za ponovno oživitev gospodarstva.

V luči priprav na zasedanje Evropskega sveta prihodnji teden je treba izpostaviti evropski semester, bančni evropski svet bo podal politične smernice Evropske unije za nacionalne politike v okviru petih prednostnih področij ukrepanja in sicer, prvič izvajanje javnofinančne konsolidacije, drugič ponovno vzpostavitev normalnega dajanja posojil gospodarstvu, tretjič spodbujanje rasti in konkurenčnosti, četrtič spopadanje z brezposelnostjo in socialnimi posledicami krize, ter petič modernizacija javne uprave. Ta prednostna področja, ki naj bi jih države članice upoštevale pri pripravi prihodnjih reform so skoraj popolnoma identične lanskim, saj je bilo marsikje delo šele začeto in rezultatov še ni. Vlada Republike Slovenije je v lanskem letu seveda ukrepala na vseh petih prednostnih področjih, ki jih je kot prednostno opredelila tudi Evropska unija in sicer. Prvič z rebalansom proračuna za 2012 in sprejetima proračunoma za letošnje in prihodnje leto, so postavljeni temelji javnofinančni konsolidaciji. Dosežno je bilo znižanje proračunskega primanjkljaja in na teh temeljih je možno Slovenijo tudi potegniti ven iz mehanizma presežnega primanjkljaja, v katerem je od leta 2009 naprej. Konsolidaciji seveda bo prispevala in že prispeva tudi sprejeta pokojninska reforma. Drugič sprejem zakona o družbi za upravljanje slabih naložb smo postavili temelje za stabilizacijo bančnega sistema, predvsem z namenom oživitve posojilne aktivnosti bank za zagon gospodarstva. Tretjič, za spodbujanje konkurenčnosti so bile že na samem začetku mandata sprejete 40 % olajšave za investicije in 100 % olajšava za vlaganje v raziskave in razvoj. Postopno pa se znižuje tudi davek od dohodka pravnih oseb. Nadalje bo h konkurenčnosti prispevala tudi sprejeta in s socialnimi partnerji usklajena reforma trga dela. Ta reforma trga dela predstavlja tudi ključen element zmanjševanja brezposelnosti in boja proti socialni izključenosti v prihodnjih letih. Od pete prioritete so bili zasnovani številni ukrepi za modernizacijo javne uprave, tako z zmanjševanjem

števila ministrstev, odpravi več kot polovica razno raznih delovnih teles, z zmanjšanjem administrativnih ovir v okviru treh paketov za spodbujanje gospodarstva, kot tudi z odpravljanjem ovir za uspešno investiranje sredstev iz strukturnih skladov. Temelji so tako postavljeni, nekateri učinki teh ukrepov so že na dlani, drugi učinki se bodo na rasti seveda odrazili šele sčasoma, pod pogojem seveda, da bodo vsi dokončno implementirani. V primeru njihove razveljavitve pa tvegamo nazadovanje gospodarske rasti tudi v prihodnjih letih, saj smo se po hitrem približevanju v povprečju razvitosti in Evropske unije pred krizo v zadnjih letih od cilja začeli oddaljevati. Leta 2008 je Slovenija dosegala 91% povprečja Evropske unije, leta 2011 oziroma konec leta 2011 pa samo še 84%. Padec bruto domačega proizvoda v tem času je bil kumulativno med najvišjimi v Evropski uniji takoj za Grčijo. Bili smo na drugem mestu te žalostne lestvice. Najslabšemu scenariju pa se imamo še možnost izogniti s tem, da se sprejete reforme uveljavljajo.

Druga prioriteta reforma EU in njenih institucij. Okoli tega je zgrajen drugi del tega dokumenta oziroma deklaracije. V okviru iskanja izhoda iz krize se je moral nujno spreminjati tudi način delovanja Evropske unije in njenih institucij. To kar je bilo še ob našem vstopanju v evropsko monetarno unijo oziroma v evroobmočje predstavljeno kot nekaj nedopustnega in nedovoljenega češ, da to predstavlja graditev Evrope dveh hitrosti, se je v zadnjih letih vzpostavilo kot institucija, mislim na prakso zasedanj vrha evroobmočja, ko se sestanejo samo voditelji držav članic z evrom. Seveda je v takšno radikalno spremembo stališča Evropa bila prisiljena oziroma je bilo evroobmočje prisiljeno zaradi kriz v posamičnih državah članicah. In namesto neke sholastične dileme ali posebno srečanje voditeljev držav, ki so v evru, ne predstavlja neke grde grožnje enotnosti Evropske unije, so druge grožnje to sholastično dilemo popolnoma zasenčile in ko je bilo treba reševati konkretne probleme nihče več ni pomislil na takšne pomisleke. Seveda pa vrh evroobmočja ni institucija Evropske unije, ki je bila predvidena v pogodbah, zato je bilo potrebno način delovanja urediti posebej. To je uredila šele mednarodna pogodba oziroma pakt o stabilnosti usklajevanju in delovanju evropski monetarni uniji oziroma tako imenovani fiskalni pakt. Institucija pa, kljub temu, da se je temelje uredilo v pogodbi, še vedno nima poslovnika, se improvizira in poslovnik teh vrhov bomo dobili na mizo šele prihodnji teden. Je zgolj en primer, ki ga podčrtujem zato, da bi se bolje ilustriralo to potrebo po prilagajanju Evropske unije spremenjenim razmeram, ko se sprejemajo ukrepi, ki so realni glede na zahteve časa in se ne ozirajo na to kaj je to v raznih političnih razpravah predstavljalo še v času razprave o lizbonski oziroma ustavni pogodbi Evropske unije. Sama gospodarska kriza v Evropi je ponovno pospešila tudi razmišljanje o načinih za tako imenovano približevanje Evrope njenim državljanom. Ta razmišljanja kako povrniti Evropski uniji večjo mero legitimnosti in verodostojnosti so sicer zelo stara, velikokrat so bila v ospredju in v času krize niso več v ospredju, so pa še vedno prisotna in pomembna. Zdaj v ta okvir sodijo na primer sprememba izbora predsednika evropske komisije. O takšnih in ostalih idejah bo še veliko premisleka in govora. Kakršnakoli odločitve pa zahteva spremembo pogodb. Za Slovenijo predstavlja dejaven prispevek k razpravi o reformi Evropske unije in njenih institucij drugo prioriteto deklaracije. Slovenija se na razpravo pripravlja s skupnim projektom nekaterih državnih institucij. Ta projekt se imenuje več Slovenije. Ta naj bi se začel izvajati ta mesec, končal pa junija leta 2014. Namen projekta je izmenjava in predstavitev predlogov različnih ciljnih javnosti kot prispevek pri pripravi stališč Slovenije do razprave v prihodnosti Evropske unije, vključno z vlogo državljanov Evropske unije in spremembo EU institucij.

Poglabljanje ekonomske in monetarne unije, to je tretja prioriteta, gre za eno najpomembnejših potrebnih sprememb. Ta se je začela dogajati v zadnjem letu na ravni celotne Evropske unije. To je globalni oziroma to je strateški odziv unije na krizo in hkrati ukrep, s katerim se Evropska unija dela oziroma s katerim želi biti Evropska unija bistveno bolj odporna na morebitne prihodne podobne krize. V temu okviru je bilo v zadnjih treh letih veliko dogovorjenega. Ključni dogovori so šli najprej v smer večje proračunske discipline. Tukaj Slovenijo domača naloga še čaka. Prenovljen je bil ta postopek presežnega primanjkljaja. Kot rečeno, je Slovenija na žalost v tem postopku že od leta 2009. Sprejet je bil fiskalni pakt z obvezo o vpisu zlatega fiskalnega

pravila v ustavo. Uveden je bil evropski semester za nadzor nad proračunskimi in ostalimi ekonomskimi politikami držav članic. Seveda pa je marsikaj od tega potrebno še implementirati v nacionalnih zakonodajah v Sloveniji, vključno z zlatim fiskalnim pravilom, ker se rok izteka. Evropski svet je konec lanskega leta sprejel tudi časovnico, oblikovanje bančne unije. Ključen element te časovnice je vzpostavitev enotnega nadzornega mehanizma nad bankami s strani Evropske centralne banke. V temu okviru je pomembna tudi možnost glede neposredne dokapitalizacije bank s strani evropskega mehanizma za stabilnost, vendar pa tukaj še ni dogovorjenih podrobnosti, zaradi česar je ta mehanizem v tem trenutku še neuporaben in se tudi ne ve natančno kdaj naj bi do njega v praksi prišli. Junjski evropski svet bo razpravljal v časovnici uveljavitve štirih dolgoročnejših ukrepov krepitve Evropske monetarne unije. Gre za eksante koordinacijo nacionalnih reform za socialno dimenzijo Evropske unije, za pogodbene odnose, ki bodo okrepili lastništvo nad nacionalnimi strukturnimi reformami, pa seveda mehanizmov solidarnosti za spodbujanje naporov držav članic pri izvajanju reform. Slovenija od začetka svojega članstva v Evropski uniji zagovarja nadaljnjo krepitev integracije oziroma unije na različnih področjih in kljub temu, da je ponekod napredek zelo počasen, so bili drugod v zadnjih letih narejeni koraki, kakršni kakšnih deset let nazaj niso bili niti v teoriji predstavljeni. Tukaj bi še posebej poudaril napore za oblikovanje bančne unije, kajti brez tega koraka, brez bančne unije znotraj Evropske unije ni mogoče zagotoviti stabilnosti celotnega evro območja in je to evro območje lahko vedno znova, vsakič znova talec javnofinančne krize v katerikoli, tudi najmanjši državi članici evro sistema. S tem oblikovanjem bančne unije se bo prekinila povezava med javnimi financami in bančnim sistemom, kar bo naredilo Evropsko monetarno unijo odporno na takšne udare, poleg tega bodo davkoplačevalci širom Evropske unije zavarovani pred tveganji, ki jih prinaša ta dosedanja povezava.

Četrta prioriteta sta gospodarska rast in delovna mesta. Ni produktivnih delovnih mest brez gospodarske rasti. Velikokrat prepočasi poteka tudi notranja krepitev notranjega trga Evropske unije. Ta trg predstavlja velik potencial za rast evropskega gospodarstva še vedno. Slovenija si prizadeva podpirati čim prejšnji sprejem obstoječih zakonodajnih pobud akta za enotni trg 1, kot tudi akta za enotni trg 2, ki je nadaljevanje tega paketa, ki je sedaj v postopku. Doseganje gospodarske rasti in oblikovanje novih delovnih mest je namreč ena od ključnih prioritete. In notranji trg, kot že rečeno, lahko k temu zelo prispeva. Poleg ustrezne zakonodaje in ustvarjanja širših pogojev Evropska unija oziroma njene institucije lahko znatno prispevajo k oživitvi gospodarske aktivnosti skozi lastni proračun Evropske unije, še posebej v manjših državah članice kot je Slovenija. Za mnoge države članice je v času gospodarske krize investiranje sredstev iz evropskih skladov pravzaprav ključno za investicijske aktivnosti in spodbujanje gospodarstva. Tudi za nujno potrebne investicije v javnem sektorju v posamičnih državah. Kot veste je bil v začetku prejšnjega meseca dosežen dogovor o proračunskem oziroma finančnem okviru Evropske unije za prihodnjih sedem let. Prvič v zgodovini Evropske unije se je ta sedemletni finančni okvir zmanjšal za 3,5%. To je glede na situacijo v kateri smo gledano globalno oziroma v kateri je globalno Evropska unija relativno malo. Kljub temu pa je seveda to predstavljajo oviro pri naših prioritetah, še posebej pri prizadevanjih, da si zagotovimo čim več kohezijskih sredstev.

Ta sedemletni finančni okvir Evropske unije je naslovil tudi problem brezposelnosti mladih. V nekaterih državah Evropske unije je ta odstotek preko polovice, se pravi preko 50%. Tudi za Slovenijo je to problem. Evropski svet je sprejel odločitev, da se 6 milijard evrov v prihodnjih sedmih letih nameni za odpravljanje brezposelnosti mladih v tistih regijah Evropske unije kjer je ta brezposelnost nad 25%. Naša vzhodna kohezijska regija, žal, sodi med te regije, pa tudi sicer je treba vedeti, da je v Sloveniji brezposelnost mladih večji problem od tega kar kaže statistika, kjer se pač zakriva s podaljševanjem študija oziroma fiktivnim vpisovanjem, ki ga naš izobraževalni sistem omogoča. Če tega ne bi bilo bi bila statistika glede brezposelnosti mladih tudi pri nas večja.

Kar se tiče splošnega izkupička iz teh pogajanj za prihodnji sedemletni evropski finančni okvir je Slovenija lahko zadovoljna. Dolgo časa je v teh prejšnjih sedmih letih oziroma dosedanjih sedmih letih v okviru dosedanjega okvira smo bili prepričani, da bo Slovenija v času, ki je pred nami neto plačnica v evropski proračun. Vsaj trend našega približevanja evropskemu povprečju je bil do leta 2009 takšen, potem je sledil ta padec, o katerem sem govoril prej, in smo ostali v tistih parametrih, ki pač omogočajo, da smo v polovici, se pravi, ko gre za vzhodno kohezijsko regijo še vedno polno udeleženi. Pri kohezijskih sredstvih in tudi v celoti je Slovenija ne samo ohranila neto finančni položaj, ampak ga je celo izboljšala. Situacija v kateri smo je seveda to dobra novica. Dejstvo, ki je pa pripeljalo do tega, da je Slovenija še vedno neto prejemnica iz evropskega proračuna, se pravi, to je naš padec, glede na evropsko povprečje pa ne bi smelo razveseliti nikogar. Naš neto finančni položaj je v tekoči finančni perspektivi, ki se zaključuje konec tega leta je 0,87 % slovenskega bruto domačega proizvoda v obdobju 2014-2020 pa bo naš neto finančni položaj plus 1.03 % BDP, se pravi, smo med tistimi državami, ki smo izboljšale neto finančni položaj. Deloma, zaradi uspešnih pogajanj, deloma pa, zaradi dejstva, da smo padli v približevanje povprečju EU. Seveda je sedaj neto finančni položaj omogoča v Sloveniji v prihodnjih sedmih letih skoraj 400 v povprečju na leto, v sedmih letih, skoraj 400 milijonov evrov večji priliv iz evropskega proračuna kot bodo vplačila, se pravi, gre za znatna sredstva in mislim, da je v skupnem interesu, da se čim boljše investirajo. V letošnjem letu je na voljo še precej sredstev iz tekoče finančne perspektive. Mi smo do tega trenutka iz evropskega proračuna prejeli okoli 44 % vse kohezije oziroma vseh razpoložljivih kohezijskih sredstev. Glede na uspešnost črpanja smo sedaj nekje na sredini, v začetku lanskega leta smo bili precej slabši. V lanskem letu je bilo v drugem delu leta po pospeševanju tega projekta iz proračuna EU v proračun RS nakazanih več kot 500 milijonov evrov. V lanskem letu smo dosegli več kot 100 % povišanje povračil iz proračuna EU. Leta 2011 je bilo povprečje 22 milijonov na mesec, v lanskem letu je bilo povprečje 46 milijonov na mesec, vendar bodo nadaljnji ukrepi v tej smeri potrebni tudi letos. Tukaj opozarjam pred skušnjava, da se sredstva, ki so namenjena za lastno udeležbo pri financiranju projektov, ki se večnima krije z evropskega proračuna, da se to ne namenja z raznimi rebalansi za kaj drugega, ker bo to pomenilo, da bodo sredstva, ki so še na voljo in jih Slovenija nujno potrebuje ostala nepočrpana. Če bo teh nekaj 100 milijonov šlo na mesto za investicije za plače v javnem sektorju, zato da se realizirajo neke obljube, ki se lahko miselno dajejo v zadnjih tednih, potem bomo za to plačali v razvojnem smislu visoko ceno.

Peta prioriteta je učinkovita raba virov in zagotavljanje kakovosti bivanja. Tukaj je znotraj te prioritete tudi varna pridelava hrane. Ta tema je v zadnjem času v Evropi izjemno aktualna, zaradi afer s konjskim mesom in nekaterih podobnih, glede na to, da gre za eno od neevropski trg, so učinkoviti predvsem skupni ukrepi tako držav članic kot tudi evropskih institucij. Šesto področje je ohranjanje območja, pravice, svobode in varnosti. Tukaj je z vidika državljanov med vidnejšimi nedvoumno predvsem širitve schengenskega prostora na Bolgarijo in Romunijo. Obe državi sta tehnično že izpolnili vse pogoje. Obstajajo pa vsebinski problemi, kljub temu pa se pričakuje sprejem obeh držav v schengensko območje že letos. Z vidika varnosti in širitve schengenskega območja je pomembna regija zahodni Balkan. Ta regija ima v celoti garantirano evropsko perspektivo, se pravi, nekoč tudi vstop v schengensko območje, kar pa bo verjetno od vseh kriterijev oziroma od vseh področij, kjer je treba doseči velik napredek, ena najtežjih nalog. Naslednje področje je širitev Evropske unije. Ta se navezuje prioritarno glede na to, kje se Slovenija nahaja, tako na zahodni Balkan kot na vzhodno soseščino. Kot že rečeno, imajo države zahodnega Balkana s Solunsko agendo iz leta 2003 članstvo v Evropski uniji garantirano, če izpolnijo pogoje. Za vzhodno sosedstvo oziroma za mediteransko okolje to ne velja. Z vidika motivacije držav na zahodnem Balkanu je ta garancija pomembna, ne bi pa smela predstavljati motivacije v obratnem smislu, češ, tako ali tako bomo prišli v Evropsko unijo, samo počakati je treba. In tako mora Slovenija biti med tistimi, ki terja od teh držav, da ohranjajo dinamiko reform, napredka in tudi izboljševanja svojega poslovnega in siceršnjega okolja.

Kar se tiče Hrvaške, mislim, da je bilo danes rešeno zadnje odprto vprašanje, ki je preprečevalo, da tudi Slovenija ratificira hrvaško pristopno pogodbo. Danes ob 10. uri in nekaj minut sta obe vladi istočasno potrdili memorandum, s katerim se reševanje prenesenih vlog

varčevalcev nekdanje Ljubljanske banke Zagreb vrača v okvir nasledstvenega sporazuma oziroma priloge C nasledstvenega sporazuma. Sam memorandum naj bi bil po podpisu v ponedeljek z uredbo Vlade ratificiran v Sloveniji prihodnji teden. Hrvaška je to že storila, ker imajo nekoliko drugačen postopek. To dejstvo je bilo danes tudi širše pozdravljeno znotraj Evropske unije. Gre za kompromis, s katerim je Slovenija dosegla svoj cilj, se pravi, vrnitev reševanja tega vprašanja v nasledstveni sporazum oziroma nasledstvene okvire, Hrvaška pa je dosegla svoj cilj, da odstrani še zadnjo oviro, ki je preprečevala, da slovenski Državni zbor ratificira hrvaško pristopno pogodbo. Ob tem bi dejal še to, da poleg tega vprašanja znotraj tega sporazuma o nasledstvu čaka še vrsto odprtih vprašanj. Tega sporazuma se v mnogih točkah ne izvaja, zaradi različnih razlogov. To ni tema te deklaracije neposredno, posredno pa je. Eden od motivov, zakaj je Slovenija dodatno zainteresirana za širitev Evropske unije na regijo zahodnega Balkana, je pač dejstvo, da bodo vsaj nekatera od teh vprašanj, ki zdaj ostajajo nerešena v okviru nasledstvenega sporazuma, lažje rešljiva potem, ko bodo nekatere države zahodnega Balkana v Evropski uniji oziroma tik pred članstvom v Evropski uniji. Zato je ta sporazum iz leta 2001 pomemben tudi v luči širitve Evropske unije.

Kar se tiče Hrvaške, je glede na naše informacije postopek ratifikacije pristopne pogodbe Hrvaške k Evropski uniji končan ali vsaj začet praktično v vseh državah članicah Evropske unije in obstajajo zelo resni argumenti za pričakovanje, da bo Hrvaška 1. julija 2013 tudi dejansko postala polnopravna članica Evropske unije. S tem bo Slovenija mejila zgolj na članice Evropske unije in tudi samo ena meja bo, najbrž še nekaj let, ostala schengenska meja, kjer pa zaradi vzpostavitve enotnega trga od 1. julija naprej ne bo več carine.

Spoštovane poslanke in poslanci, s tem kratkim pregledom ključnih prioritet deklaracije so bile predstavljene zgolj nekatere najpomembnejše prioritete Slovenije v institucijah Evropske unije, tudi prioritete nekaterih evropskih institucij v času tekočega in dveh naslednjih predsedstev do sredine naslednjega leta.

Kot sem dejal že na začetku vsega tega kar se bo dogajalo v tem času slabega leta in pol ni možno predvideti, tudi nikoli doslej ni bilo tako, zato boste morali, bodisi na sejah Državnega zbora bodisi na sejah pristojnih delovnih teles o novostih sproti razpravljati, jih potrjevati, sprejemati stališča in vlada po ustaljeni praksi sodelovanja med Vlado in Državnim zborom ta stališča sproti predstavljal Državnemu zboru in delovnim telesom parlamenta.

Hvala lepa.